

Teoria del Dret

Codi: 102267
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Encarnación Bodelón González
Correu electrònic: Encarna.Bodelon@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Lucia Ortiz Amaro
Rebeca Varela Figueroa
Emma Teodoro Martínez
Lorena Garrido Jimenez

Prerequisits

Pel bon seguiment de l'assignatura és imprescindible una competència lingüística i lectora òptima d'acord al nivell dels estudis universitaris. Els coneixements bàsics de filosofia i sociologia ajudaran al seguiment de l'assignatura.

Objectius

Teoria del Dret és una assignatura que s'imparteix en el primer quadrimestre del primer any del grau de Dret. Es tracta d'una assignatura introductòria a conceptes jurídics bàsics pel desenvolupament de totes de les matèries. La matèria desenvolupa els grans àmbits de la teoria del dret contemporània, partint de la pluralitat d'escoles i visions que formen la teoria i filosofia del dret moderna.

Els grans àmbits que es plantegen en el programa són:

- a) Les formes d'aproximació al dret: ciència del dret, sociologia i filosofia del dret.
- b) Teoria de la norma i del l'ordenament jurídic.
- c) Aplicació i interpretació del dret.
- d) Valors del drets i teories de la justícia
- e) Fonaments de la sociologia del dret.

Els principals objectius formatius de l'assignatura són:

- a) Conèixer les principals formes d'aproximació al dret des de la ciència del dret, sociologia del dret i filosofia del dret
- b) Identificar, conèixer i aplicar els conceptes bàsics de la teoria del dret.
- c) Entendre els fonaments de l'argumentació jurídica
- d) Reflexionar sobre els valors i funcions del dret
- e) Comprendre la formació dels conceptes jurídics contemporanis en el seu context històric i social.

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Aplicar els valors i els principis ètics vinculats amb l'exercici professional del dret.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Demostrar que es comprèn el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Demostrar que es té una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
- Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
2. Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
3. Definir els instruments jurídics destinats a eradicar la desigualtat social entre homes i dones.
4. Definir els principis bàsics de l'ordenament jurídic.
5. Definir la importància de la deontologia jurídica.
6. Definir les relacions entre dret i moral en l'estat social i democràtic de dret.
7. Definir les teories jurídiques jusnaturalistes, positivistes i realistes i la seva visió sobre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic.
8. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
9. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
10. Descriure les diverses aportacions crítiques de la teoria del dret.
11. Descriure les relacions entre dret i societat.
12. Distingir les teories i els conceptes necessaris per a l'anàlisi de la igualtat entre homes i dones.
13. Elaborar discussions teòriques sobre el paper dels principis en l'ordenament jurídic.
14. Enumerar les diferents teories contemporànies de l'argumentació jurídica.
15. Identificar els factors de discriminació sexual en el dret.
16. Identificar els problemes de deontologia contemporanis.
17. Identificar els problemes de l'aplicació del dret.
18. Identificar els problemes sociojurídics en les teories sociojurídiques contemporànies.

19. Identificar els valors de l'estat social i democràtic de dret.
20. Interpretar l'evolució de l'estat social i democràtic de dret.
21. Interpretar les aportacions de la sociologia del dret.
22. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
23. Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
24. Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
25. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
26. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

Continguts

Primera Part.

1. Formes d'aproximació al dret: Ciència del dret, sociologia del dret i filosofia del dret
2. Dret, poder i moral.
3. Teoria de la norma
4. Sistema i ordenament jurídic
5. Interpretació del dret i Aplicació del dret.
6. Teories de l'argumentació
7. Valors i funcions dels dret
8. Teories de la justícia. Crítiques des de la perspectiva de gènere.
9. Dret i Societat

Segona Part

10. Dret i Estat en la modernitat: La il·lustració jurídica i el dret després de la Revolució Francesa.
11. El positivisme jurídic en el segle XIX.
12. El positivisme jurídic en el segle XX.
13. Els realismes jurídics.
14. Corrents contemporanis en la teoria, filosofia i sociologia del dret.

Metodologia

La docència de l'assignatura i la formació de l'alumnat es fonamenta en les següent activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1 Classes magistrals: on l'alumnat assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com una exposició per establir els referents conceptuals en cada tema.

1.2. Classes pràctiques: on l'alumnat, en grups reduïts, analitza juntament amb el professorat casos pràctics prèviament elaborats. En supòsits concrets, els casos s'elaboraran a classe. La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació dels conceptes explicats a les classes teòriques.

2. Activitats supervisades:

Es tracta d'activitats que l'alumnat desenvolupa en aula, amb la supervisió i suport del professorat. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en aula.

3. Activitats autònomes:

3.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula.

3.2. Cerca de bibliografia i materials instrumentals per a la resolució dels casos pràctics. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	15	0,6	12, 15, 16, 17, 18, 19, 21
Classes teòriques	30	1,2	3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 19, 20, 21
Tipus: Autònomes			
Lectures i estudi dels materials	50	2	16, 17, 18, 19, 20, 21
Treballs en grup	20	0,8	1, 8, 23, 24, 25, 26
Treballs individuals	30	1,2	1, 8, 9, 23, 24

Avaluació

La nota final s'obtindrà a partir del següent elements:

1.1 Avaluació continuada de les classes. (40% de la nota)

Per l'avaluació continuada es valoraran les següent activitats:

a) Assistència a classe i treballs en l'aula (10% de la nota)

b) Treballs individuals (40% de la nota)

1.2 Examen final. (50% de la nota)

L'examen final s'ha de superar amb una nota superior a 5 per fer mitja amb la resta de qualificacions de l'avaluació continuada.

En cada grup de docència es publicaran al campus Virtual, abans de l'inici de la docència, la data concreta o la setmana de realització de les activitats avaluable, sens perjudici que, excepcionalment i per causes de força major, aquestes puguin, amb preavís i antelació suficient, ser modificades.

REVALUACIÓ

Es realitzarà reavaluació de la part relativa a l'examen final.

En cada grup de docència es publicaran al campus Virtual, abans de l'inici de la docència, la data concreta o la setmana de realització de les activitats avaluable, sens perjudici que, excepcionalment i per causes de força major, aquestes puguin, amb preavís i antelació suficient, ser modificades

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació en l'aula	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 18, 20, 22
Proves avaluadores	50%	5	0,2	3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 20
Realització de treballs individual i en grup	40%	0	0	1, 2, 3, 8, 9, 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Atienza, Manuel., *El sentido del derecho*, Barcelona, Ariel, 2001.

DE LUCAS, Javier, (coord), *Introducció a la teoria del dret*, Editorial Tirant lo Blanc: València, 1993

RUIZ RESA, Josefa, *Teoría del derecho*. Editorial Tirant lo Blanc: València. 2017

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Calvo Garcia, Manuel, *Los fundamentos del método jurídico: Una revisión crítica*, Madrid, Tecnos, 1994.

CASANOVAS, Pompeu. y MORESO, Jose Juan, *El ámbito de lo jurídico: Lecturas de pensamiento jurídico contemporáneo*, Barcelona, Crítica, 1994.

CASANOVAS, Pompeu, *Gènesi del pensament jurídic contemporani*, Barcelona, Proa, 1996.

CASANOVAS, Pompeu, MORESO, Jose Juan, *Argumentació i pragmàtica del Dret*, Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 1998.

PUIGPELAT, FRancesca, (Coord), *Teoria del dret*, Universitat Oberta de Catalunya: Barcelona, 1996.

Lloyd's, *Introduction to Jurisprudence*, Sweet & Maxwell, New York, 2008.

Sandel, Michel, *Justicia, ¿hacemos lo que debemos?*, Ed. Debate: Barcelona, 2011.

RIDALL, J. G., *Teoría del derecho*, Barcelona, Gedisa, 1999.

Rodríguez, Palop, Maria Eugenia, *La nueva generación de derechos Humanos*, Madri, Dykinson, 2010.